

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Приетите и неприети антикорупционни предложения на ЦППКОП по законопроекти, съгласувани по чл. 32 от Устройствения правилник на МС и неговата администрация, през периода декември 2013г.– януари 2014 г.

По Закон за изменение и допълнение на Закона за митниците

Запазване на съществуващото до сега задължение на митническите служители да декларират имуществото си при напускане на работа

С първоначално предложените промени в чл. 10, ал. 6 от ЗИД на ЗМ бе предвидено отпадане на подаването на декларации за имотното състояние на служителите при освобождаването им от длъжност. ЦППКОП счита, че е необходимо декларирането на обстоятелства по имотното състояние на митническите служители и при освобождаване от работа, поради това, че същите са били в условията на висока корупционна среда.

ЦППКОП предлага да остане в сила задължението за деклариране на имотното състояние на митническите служители и при освобождаване от работа.

Предложението е прието от МС на 21.12.2013 г. и законопроектът е изпратен в Народното събрание.

По Закон за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания

Регламентиране на контрол от Агенцията за хората с увреждания върху документите, необходими за вписване в Регистъра на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания

При извършения анализ се установи, че липсва достатъчна правна регламентация, която да урежда възможността за цялостна проверка и

контрол от страна на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания или от упълномощено от него лице, върху необходимите документи за вписване на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания в регистъра, както по отношение на наличието на всички документи, така и по отношение на съответствието на документите с изискванията за вписване по закона.

В случая, липсват уредени достатъчни критерии за проверка и контрол от изпълнителния директор или от упълномощено от него лице, които да гарантират обективност при вписването в Регистъра на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания. Липсата на достатъчна правна регламентация на този процес дава възможност за субективизъм при вземане на решение за вписване или отказ от вписване в регистъра, поради което може да се приеме, че същият е застрашен от корупция.

Предложението е прието от МС на 21.12.2013 г. и законопроекът е изпратен в Народното събрание.

По Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда:

Премахване на условията за субективизъм при провеждане на изпитите след приключване на обучението при т. нар. „договор за ученичество“

Предложената възможност в чл.231, ал.1 и ал.2 от ЗИД на КТ за провеждане на изпит на обучаемия от работодателя и издаването на документ, който да удостоверява придобитата квалификация, не кореспондира изцяло с разпоредбите на Закона за професионалното образование и обучение, който предвижда, както специални изисквания относно организацията на изпита и състава на комисиите за провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, гарантираща независимост и безпристрастност, така и специални изисквания относно документите, с които се удостоверява приключването на обучението. В този смисъл, направените предложения не обезпечават в достатъчна степен възможността за обективно отношение при провеждането на изпитите.

ЦППКОП предлага редът за провеждане на изпитите след приключване на обучението по договора по чл.230, ал.1 да се допълни по аналогия със Закона за професионалното образование и обучение, с оглед отстраняване на евентуална възможност за субективизъм, способстваща потенциална поява на корупционно поведение.

Предложението е прието от МС на 15.01.2014 г. и законопроекът е изпратен в Народното събрание.

Предлагаме допълване на чл.232, ал.2 и ал.3 от Кодекса на труда, регламентиращи задължения на двете страни по договора за ученичество, след завършване на обучението, с цел отстраняване на възможността за субективизъм в отношенията

В чл.232, ал.2 от ЗИД на КТ, е предвидено, че ако работодателят не осигури на обучаемия, завършил успешно обучението, работа съобразно придобитата квалификация, той му дължи brutното трудово възнаграждение за съответната длъжност за времето, през което не му е осигурил такава работа, но за не повече от 6 месеца, доколкото не е уговорено друго. Съгласно предвиденото изменение в ал.3, ако обучаемият по неуважителни причини не завърши обучението или след като го е завършил, не постъпи на осигурената му от работодателя работа, или я напусне преди определения срок, дължи на работодателя обезщетение, съответно на неизпълнението в размер, уговорен от страните, но не повече от шесткратния размер на brutното трудово възнаграждение за съответната длъжност. Видно от гореизложеното, не са предвидени хипотези, нито на спиране, нито на прекъсване на срока на обучение при определени основания-„уважителни причини“, както и не е ясно какви могат да бъдат неуважителните случаи, поради които обучаемият може да не завърши обучението или след като го е завършил, да не постъпи на осигурената му от работодателя работа, или я напусне преди определения срок. Налице е непълнота и неяснота на нормата, която поражда при определени условия възможност за корупционно поведение. В житейската практика съществуват редица хипотези, в които по обективни причини ефективното обучение може да бъде преустановено, прим. ползване на отпуск поради временна нетрудоспособност или друг вид отпуск. Липсата на изрична регламентация в тази насока при отчитането на крайния 6 месечен срок на този вид договор, респ. липсата на изрична

дефиниция относно „възможните неуважителни причини“ за незавършването на обучението би поставила в неяснота отношенията между работодателя и работника на практика и по този начин би довела дори до възможност за корупционно поведение. Друга такава опасност от появата на корупционно поведение би могла да бъде хипотезата, предвидена в ал.3, при която работникът или служителят, след успешно издържан изпит е назначен на трудов договор със срок не по-дълъг от 3 години и реши да напусне преди изтичането на този срок. В този случай, съгласно предвиденото в ал.3, той дължи на работодателя обезщетение, съответно на неизпълнението в размер, уговорен от страните, но не повече от шесткратния размер на брутното трудово възнаграждение за съответната длъжност. При едно недобросъвестно изпълнение на задълженията по трудовия договор от страна на работодателя или неплащане на дължимо трудово възнаграждение, при напускане на работника преди срока, той следва да получи от него предвиденото в ал.3 обезщетение, като самият той дължи обезщетение в тези случаи по реда на общите разпоредби на чл.220 и чл.222 от КТ.

ЦППКОП предлага чл.232, ал.2 и ал.3 да се прецизират и допълнят с оглед отстраняване на посочените по-горе установени слаби места, които биха могли да провокират поява на корупционно поведение.

Предложението не е прието.

Предлагаме създаване и поддържане на единен публичен електронен регистър при Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, който да съдържа информацията, вписвана в отменената ревизионна книга в предприятията

Съгласно чл.408, ал.1 от действащия КТ, работодателите са длъжни да осигурят ревизионна книга в предприятието, в т.ч. и в неговите поделения, **обекти** и работни площадки, с цел вписване на констатациите от извършените проверки и дадените предписания на контролните органи за спазване на трудовото законодателство. Редовното поддържане на ревизионната книга е важен и официален източник на информация относно спазването на трудовото законодателство и има значение при определяне на евентуални административни санкции с оглед отчитането на тежестта и повторността на съответните нарушения на трудовото законодателство.

В §10 е предвидена отмяна на чл.408 от КТ, като същевременно не е предвидена мярка, която да **осигурява** наличието на пълната информация относно спазването на трудовото законодателство от работодателите, необходимо на контролните органи при последващи проверки. Тази празнота в закона би могла да доведе както до липсващи или недостатъчни критерии и способности за проверка и контрол от страна на контролните органи, така и до недостатъчни гаранции за спазване на трудовото законодателство от страна на работодателите, което би могло при определени условия да способства корупционно поведение.

ЦППКОП предлага да се обмисли и регламентира мярка, която да изпълнява предназначението на ревизионните книги, които се отменят. Една такава цялостна мярка би била създаването и поддържането на единен електронен регистър при Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, който да съдържа цялата информация от ревизионните книги. Достъпът до него би могъл да бъде публичен или да се осъществява чрез специален код, който да позволява само на контролните органи и на съответния работодател правото да влизат в този регистър и да извършват проверки.

Предложението не е прието.

По Закона за изменение и допълнение на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси:

Разширяване приложното поле на конфликтите на интереси чрез включването в тях на емоционалните и възможните други зависимости

В действащият ЗПУКИ непълно е отразено понятието „конфликт на интереси“, в сравнение с регламентирането му в европейското право. Регламент № 966/2012 на Европейския парламент и Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на

Съюза и за отмяна на Регламент № 1605/2002 в член 57 очертава следните видове конфликти на интереси свързани с:

- ✓ семейството
- ✓ емоционалния живот
- ✓ политическата принадлежност
- ✓ националната принадлежност
- ✓ икономическите интереси и всякакви други интереси.

В Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси изключва от обхвата си лицата, които, се намират в емоционални и други зависимости, а те на практика могат да се окажат в реален конфликт на интереси.

ЦППКОП предлага да се разшири обхвата на понятието, като се допълни с цел постигане на пълно съответствие с понятието в европейското право.

Предложението не е прието.

Включване на изискване за юридически стаж, като условие за допускане до избор на член на Комисията за конфликт на интереси

Съгласно действащия ЗПУКИ, членове на комисията могат да бъдат само български граждани с постоянен адрес в страната, които имат висше юридическо образование и се ползват с обществен авторитет и доверие. С изменението се предлага да се включи и изискването за „придобита юридическа правоспособност“. Нашето предложение е да се допълни чл.226, като се регламентират минимални изисквания относно необходимия юридически стаж, в противен случай, съществува вероятност за избор или назначаване като членове на недостатъчно компетентни лица, което би се отразило върху качеството на вземаните решения. По този начин се снижава риска от разкриване на нарушението и от евентуални последствия и санкции за извършителя.

Предложението не е прието.

Допълване и прецизиране на правни норми

В чл.43, ал.1 от ЗИД на ЗПУКИ е предвидено, че глобите и имуществените санкции по чл. 34, 36, 37, 38, 39, 40 и 41 се налагат с наказателно постановление, издадено от председателя на комисията. Актовете за установяване на административното нарушение се съставят от длъжностно лице, определено от председателя. Съгласно ал.2 на чл.43 от действащия ЗПУКИ, наказателното постановление по ал.1 се обжалва по реда на ЗАНН.

Видно от гореизложеното, разпоредбата на чл.43 е непълна, тъй като посочва единствено реда за обжалване на наказателните постановления, но не указва по кой ред ще се установяват нарушенията, как и по кой ред ще се издават и изпълняват наказателните постановления. Липсва изрична препратка към нормативния акт, който урежда реда за установяването на нарушенията, издаването и изпълнението на наказателните постановления, по аналогия с текста на чл.43, ал. 2 от действащия ЗПУКИ, което поражда неяснота при тълкуването и прилагането на нормата.

В допълнение, в разпоредбата на чл.43, ал.1 от ЗИД на ЗПУКИ, е налице празнота относно това, кой, как и по какъв ред ще съставя актове и наказателни постановления в случаите на чл.35 от ЗПУКИ, т.е при нарушения на разпоредбите на глава II от ЗПУКИ.

ЦППКОП предлага нормата на чл.43 да се допълни и прецизира като се даде възможност глобите и имуществените санкции по чл.34, 35, 36, 37, 38, 39, 40 и 41 да се налагат с наказателно постановление, издадено от председателя на комисията или от оправомощено / и / от него лице / а/ с оглед удобство и пълнота в случай на отсъствие на председателя и се регламентира изрично, че „ установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.“

Предложението не е прието.

По Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма /ЗИД на ЗТ/:

Разработване на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма съвместно от различните държавни органи на изпълнителната власт в рисковите области- икономика, устройство на територията и опазване на околната среда и представители на туристическите браншове и сдружения.

Съгласно чл.5, ал.4 от ЗИДЗТ, държавната политика за устойчиво развитие на туризма се интегрира в секторните политики и се осъществява от министъра на икономиката и енергетиката с участието на другите органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност. Същевременно, в чл. 5, ал.1 от ЗИДЗТ, е предвидено, че МС, по предложение на министъра на икономиката и енергетиката одобрява Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма на РБ. Отпада задължението на МС да приеме стратегии по видове туризъм, респ. задължението на министъра на икономиката и енергетиката да изготви тези стратегии. Във връзка с това, е предвидена отмяната на действащата досега разпоредба на чл.5, ал.4 от ЗТ, която изисква за одобряване на различните видове стратегии, предвидени по чл.5, ал.1.

ЦППКОП счита, че е налице празнота в правната регламентация относно съвместното разработване на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма от различните държавни органи на изпълнителната власт в рисковите области- икономика, устройство на територията и опазване на околната среда. Тъй като трите ресора са изключително важни и предвид това и застрашени от корупция, считаме, че липсата на изрична норма, която да регламентира изготвянето на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма, съвместно от експерти на компетентните държавни органи, заедно с представители на туристическите сдружения и браншови организации, може да доведе до приемане на формална стратегия, която да остане неизпълнена или да постави в опасност посочените по-горе области.

ЦППКОП предлага в чл.5 да се регламентира разработване на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма съвместно от различните държавни органи на изпълнителната власт в рисковите области-икономика, устройство на територията и опазване на околната среда, заедно с представители на туристическите браншове и сдружения.

Предложението е прието от Министерски съвет на 22.01.2014 г и законопроекът е изпратен в Народно събрание.

***Регламентиране на участието на областните управители в
Националния съвет по туризъм***

Съгласно чл.8, ал.1 от ЗТ, Националният съвет по туризъм /НСТ/ е консултативен орган при министъра на икономиката и енергетиката, който има за задача да подпомага министъра при формирането и провеждането на държавната политика в туризма. В случаите по чл.8, ал.1, т.5 от ЗТ, НСТ има право и е задължен да разглежда въпроси, свързани с териториалното развитие, изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура и привличането на чуждестранни инвестиции в туризма. Съгласно чл.8, ал.1, т. 7 от ЗТ, НСТ обсъжда резултатите от дейността на органите, на които е възложено упражняването на контрол в туризма и свързаните с него дейности, като дава препоръки за подобряване работата на контролните органи, какъвто е и областния управител, съгласно чл.171, ал.1, т. 3 от ЗТ.

Според чл.8, ал.2 от ЗТ, НСТ изразява становища и дава предложения по въпроси, свързани с туристическото развитие - териториалното развитие, изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура, използването и опазването на туристическите ресурси, данъчното облагане на туристическите дейности, прилагането на визовия режим и други. Независимо от факта, че функциите на НСТ са свързани и се преплитат с функциите на областните управители по чл.10 от ЗТ и по други закони, те не фигурират сред членовете на НСТ, изрично посочени в чл.7, ал.2 от ЗТ. Считаме, че е налице слабо място, поради допуснатия технически пропуск на областните управители сред членовете на НСТ, който е нелогичен, предвид важността на териториалната инфраструктура,

териториалното развитие и функциите на областните управители по чл.10 от ЗТ. В този смисъл, би могло да се приеме, че празнотата в правната регламентация относно участието на областните управители в НСТ, застрашава значими за обществения интерес ресори, свързани с контролните функции на областните управители и с функциите им, свързани с териториалната инфраструктура на съответната област, в случай на взети решения по тези въпроси при отсъствието на тези лица.

ЦППКОП предлага чл.7, ал.2 да се допълни, като се регламентира изрично участието на областните управители в НСТ.

Предложението е прието от Министерски съвет на 22.01.2014 г и законопроекта е изпратен в Народно събрание.

***Запазване на законово изискване за тримесечно съхраняване на
склучените договори за организирано пътуване***

Съгласно чл. 82, ал.10 от сега действащия ЗТ, туроператорът е длъжен да съхранява склучените от него или чрез туристически агент договори за организирано пътуване за срок три месеца от датата на склучването им. С предложените промени се предвижда отпадане на разпоредбата. Отпадането на чл.82, ал.10 от ЗТ ще затрудни потребители, които имат проблеми с туроператори и /или с туристическия агент и няма да позволи да докажат своите права при едно евентуално съдебно дело. Предложените промени биха довели до потенциална възможност за отпадане на съдебни претенции срещу туроператорите и респ. до нарушаване на правата на потребителите.

ЦППКОП предлага да се запази текста в чл.82, ал.10 от действащия ЗТ с оглед запазване на правните възможности за превенция.

Предложението е прието от Министерски съвет на 22.01.2014 г и законопроекта е изпратен в Народно събрание.

Регламентиране на срокове, които да гарантират изпълнение на задълженията на областните управители и кметовете на общини по Закона за туризма

В Закона за туризма са предвидени задължения за областните управители и кметове на общини за актуализация на стратегиите и съответно отразяването им в програмите за развитие на туризма на териториите на общините, но не са предвидени срокове и съответно санкции, нито е налице препратка към други актове. ЦППКОП е изразил становище, че тази липсваща регламентация може да доведе както до формалност и съответно неизпълнение на задълженията, така и да липса на връзка и взаимодействие между кметовете и областните управители. ЦППКОП предлага да се допълнят нормите в Закона за туризма, регламентиращи тези задължения на областните управители и кметове, като се предвидят срокове и / или санкции за неизпълнение на отговорните лица или да се препрати към други законови или подзаконови актове, които уреждат това.

Предложението е прието от Министерски съвет на 22.01.2014 г и законопроекът е изпратен в Народно събрание.

ЦППКОП